NGU NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

Beskrivelse til geologisk kart over Norge - 1:250 000 Røros og Sveg

Odd Nilsen & Fredrik Chr. Wolff

Geologisk oversikt

Berggrunnen innen kartbladet omfatter:

Storkrinsgebergarter og gneiser fra jordens urtid (Prekambrium) som i øst dels er stedegne og nær stedegne og i vest ligger i overskjøvne dekkekomplekser. Bergartene er i øst granitter (68 & 59), porfyrer (67) og mindre mengder omdannede dioritter, gabbroer (66, 58 & 52) og diabaser.
I vest opptrer i hovedsak granittiske gneiser (65 & 51). Bergartene er eldre enn 1400 mill. år.

Stedegne og nær stedegne sedimentære bergarter fra jordens urtid (60-64).

Overflatebergarter (suprakrustalbergarter) fra antatt senproterozoisk til ordovicisk tid er skjøvet over grunnfjellsunderlaget øst og sørøstover i flere tektoniske enheter (dekker) under den skraverte hovedflaten av den kaledonske fjellkjedeandelen. Bergartene er for det meste omdannede sedimentære og vulkanske bergarter og opptrer i en undre-, en midtre- og en øvre dekkeserie.

Dypbergarter fra ordovicium- og silurtiden som peridotitt og omdannede bergarter av disse (7), gabbro, diabas, dioritt (6), kvartsdioritt, trondhjemitt og granitt (4) samt hyperstenførende granodioritt (opdalitt) (5).

Svakt omdannede sedimentære bergarter fra tidligdevonsk tid opptrer ved Røragen (1, 2, 3) og muligens også i Solknedal (26).

Bergartsbeskrivelse

Grunnfjellsunderlagets dypbergarter og gneiser fra mellomproterozoisk tid.

De største områdene med grunnfjell opptrer i kartets vestlige deler og omfatter overskjøvne massiver av blandede gneiser av granittisk og granodorittisk sammensetning (51) og stedegne ensartede granittiske gneiser (65), der alle kan være gjennomsatt av dioritt og gabbro (52, 66). I øst utgjøres grunnfjellsbergartene av granitt (59, 68) og rhyolittporfyr (67) og mindre mengder av dioritt og gabbro (58, 66).

Stedegne og nær stedegne, sedimentære bergarter fra jordens urtid (senproterozoikum)

Disse opptrer i de østlige områdene som tynne basalag oppå grunnfjellsunderlaget og består av sandsten med kvarts- og kvartsittkonglomerater (63), kvartsitt og grafittskifer (62). Tillitt (morenekonglomerat) (64) opptrer som kortskjøvne lag sindsidestilt øver enkelte av de prekambriske grunnfjellsvinduene (Dykskletten, Vakkerfjellet). Stedegne konglomerater (61) og metasandstein (60) opptrer både i øst (Holdfjell) og i vest (Snøhetta, Gjevilvassområdet og Trollhetta).

Overskjøvne overflatebergarter fra senproterozoisk til ordovicisk tid

Disse opptrer over størstedelen av kartbladet i flere dekkesenheter. I den **undre dekkeserien** består bergartene i **Redekket** (underst) av grunnfjellsbergarter som granitt (59), dioritt og gabbro (58) samt av arkoser og feltspatførende kvartsitter med konglomerat(ag) (53-57), og (det overliggende) **Kvitvoldekkekomplekset** (Amotsdals- og Ronddekkene) av forskifrede arkoser og feltspatførende kvartsitter (helleskifer) (49) med lag av konglomerat (50), gneis (51), dioritt og gabbro (52). I den **midtre dekkeserien** består **Remskleppdekkekomplekset** underst av Risberg- og Dalvolsjødekket med øvegnes (47) som har stor utbredelse. Stedvis opptrer også meta-anortositt (46), dioritt og gabbro (48). Den øvre delen av Remskleppdekkekomplekset (Tynsetgruppen) består i øst av kalkholdige helleskifre, feltspatførende kvartsitter og kvartsskifre (45), grå og grønne fyllitter (44) med tynne lag av krystallinske kalksteiner (43), amfibolitt (42) og grafittfyllitt (Hummelfjellsdekket) som er gjennomsatt av porfyrisk diabas og gabbro (6) (Tron). Feltspatførende kvartsitt (helleskifer) (45) med lagganger av metadiabas finnes i **Sætredekket** i vest. Den øvre dekkeserien består av to dekkekomplekser: **Røros**dekkekomplekset underst og **Trondheimsdekkekomplekset** øverst. Rørosdekkekomplekset består av Ella-sandsjø- Øyfjelli- og Blåhødekket som hovedsakelig inneholder kalksjøt- og kalksilikatholdige metagråvakker (39), tilstedeværende uvikst sort amfibolitt (38) og grønnsvarte amfibolitter (37). Disse opptrer kvartsfyllitter (37 og 41) samt et gjennomsatt porfyrisk diabas-gabbro (7), gabbro (6) og amfibolitt (36). Dessuten